

JUKKA RUSANEN

Nude In The Woods ja muita havaintoja

3.5.–26.5.2024

Tämä näyttely lähti liikkeelle tarpeesta. Projektin alussa mietin, että millainen mielikuva minulle nousee esiin. Ajatus syntyi suuresta kankaasta, joka peittäisi ison maalauksen. Kankaan tulisi itsessään olla merkityksellinen ja ajatuksia nostattava. Näin ollen päädyin kutomaan pellavakankaan. Tuon kudonnan yhteydessä kohtasin hitaan ja jopa uuvuttavan toiston, joka nosti esiin muiston kahdenkymmenen vuoden takaa. Ystäväni kutsui minut Sibeliuksen Akatemiaan kuuntelemaan opinnäytettään konserttipianistiksi. Tunnin mittaisen ohjelmiston hän esitti ilman nuotteja, ja se hämmästytti minua. Kuinka on mahdollista muistaa kaikki nuo hienovaraiset liikkeet. Myöhemmin hän kertoi, että kappaleet opetellaan lihaskuistiin ja ne unohtuvat muutamassa viikossa, kun niitä ei harjoita. Tämä siis nousi esiin kun kankaan kutominen saavutti meditatiivisen tilan, jossa itse toimi vain välittäjänä. Aloin ajattelemaan, että myös maalaus ja kuvallinen ajattelu voivat sisältää kehon muistin. Niitä asioita joita kannamme sisällä ja jotka ovat tapahtuneet: tuoksun lapsuudesta, surun painon, pettymyksen, toiveen, kodin tunteen, perille pääsemisen helpotuksen, välitilan. Muistin muun muassa aikoja jolloin elämä ei vielä ollut näyttänyt vaikeimpia puoliaan. Menneitä kesiä, lapsuusmuistoja, välittömiä hetkiä.

Ryhdyin miettimään mihin haluaisin tämän kankaan rinnastaa. Mitä olisivat ne muut kokonaisuuden nimittäjät. Päädyin havaintoon, joka oli ympärilläni työhuoneessa. Kipsipäähän ja rakennettuun asetelmaan tuolista, matosta, kukista. Halusin tuoda näyttelyyn mukaan osan ympäristöstä, jossa teokset olivat syntyneet. Ikäänkuin kodin näille elementeille. Syntyi suurehko installaatio nimellä sunnuntaimaalaus, mikä viittaa ajatukseen maalauksen tapahtumasta, jota ei rasita vaatimusten ja odotusten paino. On vain suora maalauksellinen hetki, joka ottaa kehollisen muodon. Tässä maalauksessa päätin noudattaa vaistoa ja antaa sen tapahtua itseään johdattaen ilman sensuroivaa silmää.

Näyttelyn muut maalaukset syntyivät pitkälti tarpeesta tutkia siveltimen vetoja ja kuunnella mitä ne ehdottavat. Millaisia mielikuvia ne luovat. Vaikka en ollut ajatellut maalaavani kehoja, kehon osia tai kehollisuutta, niin huomasin niiden nousevan alitajuntaisesti esiin. Tämä lienee jokin punainen lanka työskentelyssäni. Se mitä kokonaisuudeksi lopulta muodostuu on minulle mahdollisesti vielä pitkäänkin arvoitus. Usein näen teokset ja kokonaisuudet selkeästi vasta vuosien päästä. Siihen vaikuttanee se, että kun elämän osa-alueet ottavat jatkumossa paikkansa, niin pystyy hahmottamaan syyn ja seurauksen paremmin.

Näyttelyssä on minulle kysymys erilaisten osien välisestä suhteesta. Siitä kuinka asiat vaikuttavat toisiinsa luoden yhden kokonaisuuden. Keskeisiä nimittäjiä minulle ovat käsityöperinne, havainto, keho, kehollisuus ja maalauksen sisäiset viitteet. Keskeisten nimittäjien lisäksi on myös keskeiset pyrkimykset. Näitä olen miettinyt prosessin aikana. Mihin minä haluan tämän työn johtavan? Ensiksi toivon, että nämä työt eivät ole taiteilijan kuva, vaan ne edustavat kuvallista ajattelua ylipäänsä. Toiseksi pyrin siihen, että tämä työ on osa keskustelua, jota käymme, ja se johtaisi uusiin ajatuksiin.

Näin projektin loppumetreillä näen työssä kysymyksen, jota kohden olen kulkenut, eli yleisen ja yksityisen välisen tasapainon. Sen kuinka suhteuttaa hyvinkin henkilökohtainen ajattelu vallitsevaan keskusteluun. Tästä syystä koen tarttuneeni kankaan kutomiseen. Se on jotain mitä hallitsee selkeät rajat ja tietty kurinalaisuus. Tämä antaa työskentelyyn selkeän rakenteen, jota ei voi kyseenalaistaa hetkessä. Vaikka mieleni on halunnut konkreettisesti maalata ja ajatella maalauksen kautta, niin olen myös pelännyt sitä. Maalauksen prosessissa on tuntematon elementti, jota on hyvin vaikeaa hallita. Se saattaa olla vaisto ja vaistonvaraisuus. Tämä saattaa helposti alkaa elämään omaa elämäänsä, mikä parhaimillaan luo uutta, mutta myös kääntöpuolena voi viedä pitkälle vaikealle polulle. Eli ehkä tämän näyttelyn yksi keskeisiä pyrkimyksiä on ymmärtää omaa paikkaansa keskustelussa.

Kiitos Kulttuurirahastolle näyttelyn tukemisesta. Ama gallerialle luottamuksesta. Pilvi Kalhamalle asiantuntemuksesta, ymmärryksestä ja tuesta. Anna-Liisa Laitiselle kudontaavusta ja merkityksellisistä keskusteluista. Merja Salonen Kovasiivelle ja Tapio Kovasiivelle ammattimaisesta avusta kudontaongelmissa. Ja kiitos ystäville ja Eerolle kaikesta.

Jukka Rusanen

Hiekkanummessa 24.4.2024

Jukka Rusanen (s. 1980, Jyväskylä) on valmistunut kuvataiteenmaisteriksi Kuvataideakatemiasta vuonna 2007. Hän on säännöllisesti pitänyt yksityisnäyttelyitä Suomessa ja Saksassa ja osallistunut useisiin yhteisnäyttelyihin kotimaassa ja ulkomailla esim. Salon taidemuseossa, Stadtmuseum Ratingen:ssa ja Sørlandets Kunstmuseum:ssa. Hänen teoksiaan on useissa julkisissa ja yksityisissä kokoelmissa mm. Kiasma, HAM, EMMA, Sara Hidénin taidemuseo ja Saastamoisen säätiö. Rusanen asuu ja työskentelee Lahdessa.

Lisätietoja:

gallery@ama.gallery,

<http://www.ama.fi>